

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 8/2021
13.05.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: др Драгише Б. Слијепчевића, председника већа, Јасмине Стаменковић и др Илије Зиндовића, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Драган Тодоровић, адвокат из ..., против тужене Републике Србије, Министарство унутрашњих послова Београд, коју заступа Државно правобранилаштво, Одељење у Зрењанину, ради накнаде штете по основу неисплаћених дневница, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 1396/17 од 23.09.2020. године, у седници већа одржаној дана 13.05.2021. године, донео је

ПРЕСУДУ

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ пресуда Апелационог суда у Београду Гж1 1396/17 од 26.02.2020. године, исправљена решењем од 23.09.2020. године, тако што се **ОДБИЈА**, као неоснована, жалба тужене и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Основног суда у Панчеву П1 538/14 од 18.01.2016. године.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужена да тужиоцу накнади трошкове ревизијског поступка у износу од 25.060,00 динара у року од 8 дана од дана пријема писаног преписа пресуде.

Образложење

Пресудом Основног суда у Панчеву П1 538/14 од 18.01.2016. године, ставом првим изреке, усвојен је тужбени захтев, па је обавезана тужена да тужиоцу, на име накнаде штете по основу неисплаћених дневница за период од 20.03.2009. године до 01.01.2011. године исплати износ 17.874,95 динара са законском затезном каматом на појединачне новчане месечне износе ближе описано овим ставом изреке. Ставом другим изреке, обавезана је тужена да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка у износу од 130.728,00 динара са законском затезном каматом од пресуђења до исплате.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 1007/17 од 16.05.2018. године, преиначена је првостепена пресуда тако што је одбијен тужбени захтев за накнаду штете по основу неисплаћених дневница. Ставом другим изреке, преиначено је решење о трошковима поступка тако што је одбијен захтев тужиоца да се обавезе тужена да му надокнади трошкове парничног поступка и обавезан тужилац да туженој накнади трошкове парничног поступка у износу од 18.000,00 динара. Ставом трећим изреке, обавезан је тужилац да туженој накнади трошкове поступка по жалби у износу од 6.000,00 динара.

Против правноснажне пресуде донесене у другом степену, ревизију је благовремено изјавио тужилац због погрешне примене материјалног права.

Обзиром да је ревизија дозвољена по одредби члана 403. став 2. тачка 2. ЗПП о истој није одлучивано као о посебној ревизији.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду на основу члана 408. ЗПП ("Службени гласник РС" број 72/11, 55/14) и нашао да је изјављена ревизија основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју Врховни касациони суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је у радном односу код тужене. У утуженом периоду био је распоређен на радном месту полицајца у ПС Вршац, ПУ у У утуженом периоду био је радно ангажован у извршавању посебних задатака ван територије Полицијске управе Вештачењем од стране вештака финансијске струке утврђени су износи дневница које се исплаћују запосленом за службено путовање у земљи за период у коме је тужилац био ангажован на извршавању посебних задатака ван територије ПО

На основу овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је усвојио тужбени захтев. Образложио је да тужиоцу припада право на исплату тражених дневница, јер је у утуженом периоду био радно ангажован на посебним задацима, а није му била исплаћена накнада по овом основу у складу са Правилником о платама запослених у Министарству унутрашњих послова нити у складу са Законом о полицији.

Супротно, другостепени суд је преиначио првостепену пресуду одбијањем тужбеног захтева. Одлука је заснована на схватању да, у конкретном случају, о праву запосленог у Министарству унутрашњих послова на накнаду дневница као трошкова исхране и градског превоза у месту у којем се врши службени посао не одлучује суд, већ руководилац државног органа у управном поступку. Против првостепеног решења запослени може изјавити жалбу жалбеној комисији, а против одлуке жалбене комисије може се покренути управни спор. Основ за наплату те накнаде у парници је коначно решење надлежног органа тужене о признавању тог права које је донето по захтеву запосленог или поднетом обрачуну путних трошкова које послодавац није извршио у ком случају постоји његова грађанскоправна одговорност за штету коју запослени трпи због неправилног рада тог органа.

Како у конкретном случају тужилац није доказао да је то право остварио у поступку пред органима тужене подношењем захтева за накнаду трошкова у смислу члана 7. Уредбе о накнади трошкова и отпремнини државних службеника и намештеника или обрачуна у смислу правила из члана 13. исте уредбе, по схватању другостепеног суда не постоји основ грађанскоправне одговорности тужене, а самим тим ни чињенични основ за примену правила из члана 172. у вези члана 154. став 1. Закона о облигационим односима.

По оцени Врховног касационог суда погрешно је другостепени суд применио материјално право када је преиначио првостепену пресуду и одбио тужбени захтев тужиоца.

Одредбом члана 146. Закона о полицији („Службени гласник РС“ број 101/2005...92/2011), предвиђено је да запослени имају право на плату која се састоји од плате, додатка на плату и пореза и доприноса из плате, а ставом два истог члана да се основна плата састоји од основице коју утврђује Влада и основног и додатног коефицијента у односу на звање, радна места односно послове на којима се стаж осигурања рачуна са увећаним трајањем, посебне услове рада, опасност, одговорност и сложеност послова.

Према члану 147. Закона о полицији, додатни коефицијент утврђен у складу са претходним чланом 146. став 2, применом на осовицу, увећава плату за 30% до 50% у односу на плате других државних службеника. Чланом 147б тачка 2. Закона о полицији запослени има право на накнаду трошкова службеног путовања у земљи, а тачком 4. прописано је да запослени има право на накнаду трошкова рада и боравка на терену. Чланом 9. Уредбе о накнади трошкова и отпремнине државних службеника и намештеника предвиђено је да се државном службенику и намештенику исплаћује дневница за службено путовање у земљи које износи 5% просечне месечне зараде по запосленом у Привреди Републике Србије према последњем коначно објављеном податку републичког органа надлежног за послове статистике на дан поласка на службено путовање. У ставу 2. истог члана прописано је да се државном службенику и намештенику коме је обезбеђена бесплатна исхрана, дневница за службено путовање у земљи умањује за 80%. Чланом 11. Правилника о платама запослених у МУП-у уређено је да се радницима министарства који се упућују на вршење службе под отежаним теренским условима у којима не могу да користе услуге предузећа и радње које пружају услуге смештаја и исхране, обезбеђује смештај и исхрану који су у тим условима могући. Радници министарства за време вршења службе из става 1. овог члана поред плате имају право и на посебну накнаду у висини дневнице која се запосленима у државним органима Републике Србије исплаћује као део накнаде трошкова за службено путовање.

Код утврђених чињеница да је тужилац доказао да је био ангажован на посебним задацима, да му по том основу нису исплаћене у потпуности накнаде, да је сам обезбеђивао своју исхрану, а да тужени није доказао да посебних задатака није било те да је организоване исхране било, и по налажењу Врховног касационог суда тужбени захтев је основан у целости. Тужилац је приликом вршења посебних задатака одлазио на службени пут ван ПУ ... те му припада дневница за тај дан у складу са одредбом члана 4, 5. и 7. Уредбе о накнадама и другим примањима запослених у државним органима изабраних односно постављених лица, а све према налазу и мишљењу вештака економске струке.

Правилно је налажење првостепеног суда да се решења о увећању коефицијента плате тужиоца које је тужени у спорном периоду доносио ни суштински ни правно не односе на дневнице које припадају тужиоцу. Та решења донета су позивом на

Правилник о платама-одредбу члана 8. став 2. (којом је регулисано да запослени који у току месеца покаже изузетне резултате у обављању послова за тај месец се може увећати коефицијент до 20%), из чега јасно произлази да се увећање не односи на исплату дневница. Ово посебно имајући у виду да је Правилником и Уредбом регулисано да се дневнице исплаћују у висини од 5% од просечне месечне зараде на нивоу привреде републике па се простим увећањем коефицијента не могу покрити дневнице запосленом.

На основу изложеног одлучено је као у изреци у смислу члана 416. став 1. ЗПП.

Тужиоцу који је успео у спору припада накнада за трошкове поступка сагласно одредбама члана 153, 154. и 163. ЗПП. Преиначењем другостепене пресуде одбијањем жалбе тужене и потврђивањем првостепене пресуде тужиоцу су досуђени трошкови првостепеног поступка као у ставу другом изреке првостепене пресуде. Другостепене трошкове није имао па су му овом пресудом на основу овлашћења из члана 165. ЗПП досуђени ревизијски трошкови који се односе на састав ревизије у износу од 12.000,00 динара по АТ, таксу на ревизију и ревизијску одлуку у двоструком односно троструком износу таксе на тужбу по ТТ.

**Председник већа-судија,
др Драгиша Б. Слијепчевић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић